

LÊN ĐUỖ ĐUỖ ĐÀ LẠT

Năm tôi lên 9 hay 10 tuổi, cậu tôi có kẹo cho nghe về thành phố Đà Lạt, sau chuyển cậu đi công tác trên đó trở về. Cậu tôi kể:

-Đà Lạt là một thành phố rất đẹp, nhà cửa, đường xácái gì cũng đẹp. Thí dụ khi đang đi trên một con đường này, nhìn lên bên tay phải, có con đường xe nó chạy trên đũa mình, nhìn xuống bên tay trái, lại thấy có người đi dũi chân cửa mình.

Nghe vậy tôi chửi hiếu ra làm sao cậu! Cho đến khi lên lên, trở thành một chàng thanh niên 21, 22 tuổi, tôi vẫn nhớ cửa một lần đũi lên Đà Lạt. Thành phố có vỉa hè nhà Bưu điện hay lang thang ra các quán nhỏ Kiosk (Kiosk) đứng dọc theo đường Nguyễn Huệ Sài Gòn, tôi thấy họ bán các tấm bưu thiếp, ảnh chụp danh lam thắng cảnh Đà Lạt. Trên những tấm hình, họ còn in các dòng chữ như: Đà Lạt, Thành phố mù sương- Thành phố ngàn thông- Thành phố ngàn hoa- Xứ hoa Anh đào-Đà Lạt: Le petit Paris Tôi sao nghĩ ta lại dành cho Đà Lạt nhiều một tấm như vậy? Tôi luôn ao ước có lần đũi lên Đà-Lạt xem thành phố này có phải là:

*Đà Lạt thành phố mộng mơ
Thông xanh, cửa nhà đẹp, sương mờ quanh năm.*

Quả nhiên, người ta nói không sai: "Có cửa-bức cửa mơ mộng". Vào tháng 7/1973, toán chúng tôi gồm 12 SVSQKQ, vừa mãn khóa quân sự tại Trung tâm huấn luyện Không quân Nha Trang, trở về Bộ Tư Lệnh Không quân thì đũi cửa nhập chuồng bắt đầu lên Đà Lạt học chuyên ngành. Tôi cũng như các bạn, đã sẵn cửa biệt Đà-Lạt là gì. Vì vậy đũa nào, đũa này rất mơ mộng.

Ngày N, giờ G cũng vậy, chúng tôi tập hợp tại Ban chuyển vận của Sư Đoàn 5 Không quân/Tân Sơn Nhứt, xếp hàng lên chiếc máy bay quân sự C 7A Caribu, loại phi cơ thích hợp cho các phi trình có phi đũa người, như Phi trình Cam Ly (1.500m) vừa bắt đầu đũa cao cửa Đà Lạt, so với mức độ cửa biển. Máy bay đáp như xuống đường băng như một phi cơ thắng mẽ. Đúng là Pilot Không quân Việt Nam, cửa cánh và đáp một cách điểu như đầu thua gì phi công nước ngoài, mà hãng máy bay Air Viet Nam phải mơ. Sau khi cảm nhận Phi hành đoàn, chúng tôi lại lại xuống phi cơ. Bắt đầu một buổi học mát mẻ như đầu thổi đũa, làm bay cửa nón K-t-pi....cửa bạn thích thú, cửa vang. Tôi nhìn chung quanh, thấy những đũa thông bắt ngàn, đây là lần đũa tiên tôi thấy cây thông thẳng trên cõi đũa này. Tuy nhiên nhìn phi trình Cam Ly hoang vắng, không một bóng người... tôi nghĩ nó giống như một phi trình đã chiếu, cửa một cửa điểu quân

sò trên cao nguyên nào đó. Vò y có khi nào hò bò lò n mình xuò ng đây chằng? (Tôi ngò m nghĩ vò y).

Chúng tôi đò ng chò cò tiò ng đò ng hò , không thò y xe nhà trò ng ra rò c. Tôi thò y mò t chiò c xe Taxi tò xa chò y tò i bèn rò Tráng ra đón. Tôi hò i ngay:

-Thò a bác, đây có phò i là Phi trò ng Cam Ly cò a thành phò Đà Lò t không ? Cháu thò y chò có bò ng hò u gì cò .

Bác Taxi nhanh nhò u trò lò i:

-Đúng rò i! Bò mò y cò u mò i lên Đà Lò t lò n đò u hò ? Vò y mò y cò u muò n vò đâu?

Tráng trò lò i:

-Bác đò a tò i con vò căn nhà số 80 đò ng Pasteur.

Đây là căn nhà mà hai cò u em cò a Tráng đang ò trò . Tôi trò vô thông báo cho cò nhóm biò t và hò n nhau sáng thò hai đò u tuò n đò n nhà trò ng trình diò n. Sau đó hai thò ng tôi leo lên xe đò t trò c. Rò i phi trò ng CamLy xe đò đò c ôm cua trái quanh chân mò t quò đò i, bác tài xò cho biò t trên đó là khu lăng mò ông Nguyò n hò u Hào bò vò cò a vua Bò o Đò i. Xe tiò p tò c leo lên theo số n đò i,rò i lò i đò đò c, cò thò khi qua phò i,khi qua trái... cò mò t bên là số n đò i, thì mò t bên là thung lũng.... chò nào cũng thò y cây thông. Thò p thoáng trong rò ng thông là nhò ng căn biò t thò , theo kiò n trúc Tây phò ng rò t đò p. Tôi thò y tò xa có mò t tò p nò sinh đang đi bò lên đò c, tóc cò t ngò n, đò u đò trò n, mình mò c áo khoác lò i sang, vai đeo cò p nhò kiò u lính đeo ba-lô,dò i mò c chiò c váy màu da bò (Nâu hò i số m ?) ngò n vò a đò khoe cò p chân sẵn chò c. Bác tài xò thò y vò y nói:

-Đó là mò y cô nò sinh Trò ng Couvent des Oiseaux (Nay là trò ng nò i trú cò a ngò i dân tò c).

Thò o nào mò y em trò ng Tây có khác! Em nào em nò y tò ng tá khò e mò nh, có lò là nhò đi bò , leo đò c hàng ngày. Xe vò a đò đò c ôm vòng qua trái, tôi nhò n ra thác Cam Ly bên đò i, vì nó y chang nhò tò m hình tôi thò ng coi: nhò ng dòng nò c đò bò t trò ng xò a, căn nhà mát hình lò c giác đò ng bên dòng thác, khách du lò ch đang men theo bò hò c leo lên mò y tò ng đá lò n đò chò p hình... Tôi lò i thò c mò c tò i sao nó lò i có tên là Cam Ly? Tôi nghe nói các cò p tình nhân hay vò chò ng khi đi hò ng tuò n trắng mò t đò u đò a nhau đò n đó. Phò i chằng con thác này là nò i hò đò n đò thò vò i nhau rò ng:

-Em (Anh) CAM chò u làm Vò (Chò ng) cho đò n suò t đò i, không bao gò chia LY.

Rò i hò lò y chò đò u và chò cuò i ghép lò i thành hai chò CAM LY! Sau này tôi mò i biò t là (Bé cái lò m). Thò t ra đò a danh Đà Lò t, bò t nguò n tò chò Đò Lò CH tên gò i cò a dòng suò i Cam Ly, khò i nguò n tò huyò n Lò c đò ng chò y qua thành phò Đà Lò t. Trong đó đò n tò hò Than thò tò i thác Cam ly ngày nay đò c gò i là Đò Lò ch. Theo ngôn ngò cò a ngò i Thò ng: DA hay DAK có nghĩa

là nò c, Lò CH có nghĩa là ngò i LÁT. Đà Lò t có nghĩa là suò i hay nò c cò a ngò i Lát. Còn tò i sao ai cũng đò n thác Cam Ly vì nó rò t gò n, nò m cò nh thành phò ,bò n có thò đi bò đò n đò c.

Mò i mê suy nghĩ,xe vào đò n ven thành phò hò i nào không hay,vò a thoáng thò y mò t nò c hò Xuân Hò ng xa xa,tháp nhà thò con gà(Nhà thò Chánh tòa Đà Lò t)thì xe đã làm mò t vòng lái ngò c phò i lên trên mò t đò nh

đò i,rò i quò o trái vào đò ng Pasteur.Mò i ngò i trong nhà chò y ra đón chúng tôi gò m có:gia đình chò nhà,Hò c và Hiò n là hai cò u em bà con cò a Tráng đang ò trò căn nhà này.Hò c lên tiò ng nói:

-Em thò y xe taxi đò n nhà là biò t dân Sài Gòn mò i lên Đà Lò t lò n đò u.

Tôi ngò c nhiên hò i:

-Bò ngò i Đà Lò t không thích đi xe Taxi hò ?

Cò u Hiò n chen vào nói:

- Đà Lò t, các anh có thò đi bò cùng khò p thành phò , di xa mò t tí thì đã có xe Lam rò hò n rò t nhiò u, so vò i đi Taxi.

Tôi nghĩ cũng chò sao, chỉ có quá tay mò t tí mà gò p bác tài xò hiò u khách, lái xe chò m cho chúng tôi ngò m cò nh, rò i còn làm hò ng đò n viên du lò ch tò nguyò n nhò vò y thì cũng đáng đò ng tiò n bát gò o. Sau khi cò t hành lý cá nhân xong, đò nh rò hai cò u em ra phò kiò m cái gì ăn,thì bà chò nhà đã đò đò mò i:

-Chò mò y khi các anh ghé nhà. Hôm qua nghe các cò u ò đây nói có ngò i Sài Gòn lên chò i, vò chò ng tôi đã có ý làm mò t bò a cò m đò a muò i. Thò xin mò i hai anh. Đây cò Hò c và Hiò n nò a cùng ăn cho vui nhá!

Nghe lò i mò i thò y quen quen, giò ng nhò Mò tôi thò ng mò i khách phò ng xa lò i nhà chò i. Bò o đò m vò i các bò n, tôi và bà chò nhà này cùng mò t duò t là ngò i Bò c Di cò 54 rò i đây. Ngay vào thò i điò m đó, bò ng thì đò i, trong ruò t sôi lên nhò đang luò c bún. Tôi lò i có tò t đò i là chân tay cò run lên, không muò n nói mò t đò u gì, dù chò là mò t lò i tò chò i khéo. Thò là cò mò y anh em đi xuò ng phòng ăn bên đò i lò u. Vò a đi, vò a quan sát, tôi thò y căn nhà này có kiò n trúc rò t lò , tò mò t đò ng Pasteur bò c vào, là lò u hai cò a căn nhà, gò m phòng khách và hai phòng ngò cò a gia chò . Lên lò u là 3 phòng trò cò a Hò c, Hiò n và mò t cò u bò n vò quê ngò hè chò a trò lò i, nên chúng tôi mò i có chò đò tá túc. Phòng ăn,nhà bò p và phòng tò m ò tò ng đò i cùng, cũng giò ng nhò basement cò a các căn nhà ò các tiò u bang miò n bò c nò c Mò , song khác mò t chò là khi bò n bò c ra sân sau, nó biò n thành cái ban công. Tò đó bò n nhìn xuôi theo trò n đò c, bên đò i là nhò ng vò n trò ng rau cò a ngò i đò a phò ng chò y đò c hai bên mò t con suò i nhò . Nhìn qua các căn nhà phía bên kia thung lũng, thì tôi mò i hiò u ra là các căn nhà đò c xây nhò chò n sâu vào hai bên cò nh sò n cò a cái thung lũng này.

Bò a cò m trò a đò c đò n ra, không có vò đò a muò i tí nào: Gà luò c chò t miò ng bò , thò t đò y, úp

mọt có da vàng óng lên phía trên, rọc thêm vài sợi lá chanh non xốt măng, kẹo bên là đĩa muối tiêu chanh cùng vài miếng ớt đỏ xốt xéo, đậu cọt cánh thì sốt chua ngọt màu nâu sẫm, lòi thêm hai tô canh bí đao nấu với súp heo non. Bà chủ nhà không quên gửi thiêu món thọt bò xào khoai và hành tây Đà Lạt, gửi là cây nhà lá vườn. Nhìn mọt bữa cơm đãi khách nhậy vậy, tôi cảm thấy bồi hồi trong lòng hiêu khách bữa ăn Đà-Lạt.

Cơm nóng xong xuôi, chúng tôi nói lòi cảm ơn và xin phép cho anh em chúng tôi ra cho biếu phố Đà Lạt. Tủ nhà chúng tôi đi bộ xuống ngã ba, bên trái là ngôi nhà thơ Tin lành nhều bệ hể hể trong biếu nể Mồu thân 1968, nay bệ bệ hoang. Chúng tôi quồo phố đi ngang trước mọt tiêu khu Đà Lạt, trước trung hểc La San (?) rồi đi thổng đò n nhà thơ con gà. Rồi băng đầo ng qua Hotel DaLat Palace, trước có tên là Sofitel Dalat Palace, mọt trong nhểng khách sạn lâu đầi và sang trước bểc nhểt cầa thành phố Đà-Lạt, với màu trước thuộ n khiểt cầa cầo tòa nhà, nhểng thồ mểc xanh mồtt chung quanh, trước dài xuống tồ n bể hể Xuân Hồo ng. Quồ thồ nhển xét trên không có gì gửi là quá đắng.

<http://hoiquanphidung.com/user-uploa...1318248157.jpg>

Hồ Xuân Hồo ng là mọt trong nhểng biếu u tầo ng cầa thành phố Đà-Lạt, rồ ng khoồ ng 38 hecta, đầo cầo lồp năm 1919, trong quá trình xây đầo ng thành phố Đà-Lạt. Nó cũng là nguồ n cung cầp nước cho thành phố thồ i bậy gửi. Chúng tôi bầo cầo vào nhà hàng Thồ y tồ , đi thổng ra phía sau là 1 cái sồ n , ngồ i đó mồ i có thổng ngồ m hểt đầo cầo mọt hể. Ven bể ngoài nhểng cây thông , còn có nhểng cây Đầo ng liêu rồ xuống mọt nồ c. Nhểng ngồ i có hể n thổng đầo ví von nhể mái tóc thổng cầa các cô sồ n nồ ngồ i dân tồ c Cầ Ho.

Nhà hàng Thồ y tồ cũng sồ n trước, nên tồ xa ai cũng đầo dàng thồ y nó. Phía trước nhà hàng có mọt sân đáp trước thắng đầo chiồ n, nồ i mà các chàng Pilot nhà ta làm mọt cú đáp nhanh, rồi chồ y với vô thành phố thăm ngồ i yêu. Nồ u không thì cũng chồ y thổng vô chồ Hòa Bình mua 1 bó hoa, vài hểp trái cây.. làm quà cho em Gia Long hay Trước Vồo ng nào đó ở Sài Gòn, thì cầo lồp đầo phố i mê Không Quân.

Tủ nhà hàng Thồ y tồ , chúng tôi đi băng qua cầo ông Đầo o. Nồ cầo hể Xuân Hồo ng chồ y qua, cầo u ông Đầo o thồ t ra nó là mọt cái đầo nồ c nhể giồ mểc nồ c hể Xuân Hồo ng luôn đầo y. Khi nồ cầo tràn qua, nó đầo xuống cái dòng sồ i sâu bên đầo i, rồi xuôi dòng chồ y đầo n thác Cam Ly. Chúng tôi đi ngang qua quán Cà phê Hồ nh Tâm (?) rồi đi thổng vô chồ Đà Lạt (có tên là chồ Hòa Bình). Theo tìm hiêu thì chồ đầo cầo xây đầo ng năm 1937, thay cho ngôi chồ cũ bầo ng gồ bầo

cháy. Tôi thấy trên bìa c tờ ng đò u hò i cò a chò có dòng chữ bìa ng tiêng La Tinh: Dat(D) Aliis(A) Laetitiám(L) Aliis(A) Temperiem(T). Dat Aliis Laetitiám Aliis Temperiem sau này nhò các thày bên Giáo Hoàng Hò c Viêng đò ch có nghĩa là: -Cho ngòò i này niêm vui, cho ngòò i khác sò c khò e-Nò u ta ghép các chữ đò u lò i sò là DA LAT. Đó là do nhò ng ngòò i có công kiêng thiét thành phố, đã sáng tỏ o ra môt câu cách ngôn khéo léo đò n nhò vò y. Phía trên dòng chữ La tinh là huy hiò u Thành phố Đà-lạt hình tròn có tở c hình môt đôi nam nò ngòò i dân tở c.

Tròò c khi vô chò, bên lò phò i là các quò y bán trái cây đò c thù cò a Đà-lạt nhò: mòn, hò ng, đào, dâu tây thòm phò c... nò u mang vò tở nh xa làm quà ngòò i ta sò bò vào các hò p giò y cò c-tông cò ng, đò khò i bò đò p. Ngay cò a chò ngòò i ta chò t tở ng đò ng cò n xé rau. Tôi thấy nhiò u nhò t là cò i bò p rò i đò n khoai tây, cà rỏ t, xà lách, cò i thò o, cò i bông (Súp-lò), hành tây, đò u Hà lan, rau chân vò t... Bòò c vào chò là các quò y hoa, phò i nói là tràn ngò p các lò i hoa, mà giá thì rò không ngò. Vì vò y ngòò i Đà-Lạt có thói quen rỏ t Tây là trò ng hoa tởò i hàng ngày trong nhà. Đúng là xò ngàn hoa. Ngoài ra còn chè, cà phê, A-ti-sô lò i đòò c liò u nò i tiêng cò a Đà-Lạt. Sâu bên trong là các sò p bán các đò thông đò ng, giò ng nhò các chò khác đò cung ò ng cho các bà nò i trò. Chúng tôi theo cò u thang đi lên tở ng trên là các quò y tở p hóa, các quò y bán áo len, hò đan bìa ng tay rỏ t đò p và chò c, môt áo đò ng tròò c có kỏ t hình quò trám hay bòn thò ng, là nhò ng kiò u đòò c khách chò n mua nhiò u nhò t.

Khi đi ra thì thấy sà n lò u chò vò a bìa ng môt đòò ng phía trên, phò xá tở p nò p ngòò i qua lò i, vì nó là môt trong các phố trung tâm cò a thành phố Đà-lạt. Chúng tôi quò o qua bên trái là các quán cà phê nhò c ò n ào cò a giò i trò, nhò ng dòng nhò c Trò nh công Sò n và Lê Uyên Phòò ng rỏ t đòò c ò a chuò ng. Nò i dài là các quò y bán đò lò u niêm, thò i đó nhò ng kiò u chò đòò c cò a lò ng rò i ghép tên ngòò i yêu mình lên các lát thân cây thông cò t xéo là bán đò t hàng nhò t.

Chúng tôi làm môt vòng quanh Hò i tròò ng Hòa Bình, nó giò ng nhò môt cái ò c đò o, chung quanh xe chò y. Phía bên kia đòò ng là nhò ng bìa c thang rỏ t rỏ ng đò n xuò ng cò a chò Hòa Bình bên đòò i, nò i chúng tôi vô lúc này. Tở đây, nò u đi sang các phố khác đa sò các con đòò ng đò u phò i đò đò c. Mò y anh em chò n môt nhà hàng ăn ò góc đòò ng gò n nhò t đò đỏi hai cò u em cò a Tráng môt chò u ăn tở i, đò ng thò i đò gò i lò i chào đò n thành phố Đà-Lạt, quò nhiên là rỏ t đò p. Vì vò y tở i hôm đó tở i tôi ăn uò ng tở i bòn luôn.

Khi ra vò dù có ngà-ngà say thì gió lò nh tở hò Xuân Hòò ng thò i ngòò c lên, chò mò y chò c tở nh ra ngay. Nò u có còn lò i chẳng là cái cò m giác lằng lằng khi nhìn Đà-Lạt vò đêm nó lung linh, huyò n ò o lò thòò ng. Tở Hò i tròò ng Hòa Bình, chúng tôi đi xuò ng đò c vò phía hò Xuân Hòò ng. Bên lò phò i phía trên đò u chúng tôi là môt dãy Ki-tỏ t chò y đò c tở i rỏ p hát Ngò c Lan. Tở trên hò xò các đòò ng thang bìa ng Ciment rỏ t hò p xuò ng con đòò ng chúng tôi đang đi, cuò i đò c bên phò i là bòn xe Đà-lạt vò i các hã ng xe đò nò i tiêng là Minh Trung hay Minh Nghĩa gì đó(?). Ngay giò a ngã ba sát bò hò và cò u ông Đò o là cái bùng-binh xe phò i chò y xoay tròn khi đò n đó. ò giò a ngòò i ta thiét kỏ các vòi phun nòò c tở a nhò ò đò u đòò ng Lê-lò i, Sài Gòn. Sau khi qua cò u ông Đò o, chúng tôi lò i men theo đòò ng cũ vò nhà, gia đình ông bà chò nhà đã đi ngò. Nhìn đò ng

hò đã 10 giờ đêm rồi còn gì!

Tuy vậy vì cò u tiên là phò đi tòm cái đả, vò a đò i gáo nò c đò u tiên. Trò i đò t! Lò nh khò ng khi p, giò ng nhò đò i nò c đá vào ngò i. Thôi tôi lò y Trò i đò con ò đò sò ng lâu, nhà lò i không thiò t kò có thêm vò i nò c nóng kò bên, nên tôi lau khô cho lò ,rò i mò c hai ba lò p áo, quò n chần ngò .

Sáng hôm sau nhò m ngày Chò Nhò t, tôi mò i cò nhà cùng tôi đi lò tò i nhà thò con gà (Dù chò có tôi và gia đình chò nhà là ngò i có đò o). Bò c vào trong nhà thò con gà, thiò t kò nò i thò t y chang nhà thò Tân Đò nh, Sài Gòn. Làm tôi có cò m tò ng nhò đang đi lò tò i Giáo xò cò a mình. Tan lò , chúng tôi di vòng ra phía ngoài. Đò c theo tò ng nhà thò hò cò t nhò ng quán ăn sáng rò t đò n sò , chúng tôi chò n mò t quán phò đò vào ăn sáng. Mò i ngò i bò t đò u kêu các món ăn theo ý thích cò a mình. Riêng tôi gò i mò t tô phò gà da dòn. Tò i sao lò i phò i là da dòn? Này nhé các bò n, trò c hò t hò làm cho mình mò t tô phò gà bình thò ng nhò mò i ngò i, song hò bò c mò t cái chò o gang lên bò p, cho vào đò mò t chút đò u ăn, mò t chút mò gà... rồi khi nóng hò đò p đò p tò i bò vào, phi cho thò m, hò mò i đò cái chén đò ng da và lòng gà xò t ngò n vào xào cho cháy cò nh, xong đò vào cái tô phò cò a mình nghe mò t cái X..è..o...Xèo! Mùi thò m bò c lên... cò quán đò u thềm. Khi ăn bò n lò y xà lách cuò n Đà-Lò t chò m vô nò c phò nóng, bò vô miò ng lò n vò i mò y miò ng da gà chiên dòn, ngoài Trò i lò i lành-lò nh. Nò u trong khi ta đang nhai mà Tiên nò có đi ngang qua, cũng là ngò i thò gian mà thôi! Vì vậy đò rau đò c tiò p liên tò c. Hai đò a nhóc con ông bà chò nhà không lo ăn, ngò i há hò c miò ng, trò mò t nhìn tôi. Chò c chúng nghĩ là tò trò c tò i giò ,tôi chò a bao giò đò c ăn rau vò y.

Ăn sáng xong, tôi đò ng đò y trò tiò n, gia đình ông bà chò nhà ngò lò i cám ò n rồi chào vò trò c, đò bò n anh em chúng tôi làm mò t vòng quanh hò Xuân Hò ng. Tò nhà thò con gà , đi thò ng ngang qua Hotel du Parc, nò m đò i diò n phía sau cò a Hotel Dalat Palace. Sau khi băng qua mò t ngã tò , chúng tôi đò n đò u đò ng Trò n hò ng Đò o, bên phò i là Dinh II (Tò c dinh Toàn quyò n Paul Doumer thò i Pháp). Trò c mò t dinh II có mò t ngã ba, rồi theo con đò ng đò đi thò ng xuò ng bò hò Xuân Hò ng, sau khi đi băng ngang công viên Yersin bên trái và hò Lò ng bên tay phò i. Tráng quay qua hò i Hò c:

-Tò i sao lò i gò i là hò Lò ng?

Thò y Hò c bí xò , tôi đò đòn bò ng cách nghĩ ra mò t cách giò i thích:

-Này Tráng, bả mà y chả nghe bả n Đà Lò t hoàng hôn sao? Lúc đó Nhỏ c sĩ Minh Kỏ ngỏ i tở a gỏ c thông bên cái hỏ không tên này mà sáng tác. Ngay câu đò u tiên ông ỏ y viỏ t lỏ i nhỏ sau:

-Lỏ ng nghe chiỏ u xuỏ ng thành phỏ mỏ ng mỏ . Màu lam tím Đà-Lỏ t sỏỏ ng phỏ mỏ .

Sau khi biỏ t chuyỏ n, ngỏỏ i ta mỏ i đỏ t tên cho cái hỏ này là hỏ Lỏ ng. Nỏ u mà y không tin cỏ đi tìm Nhỏ c sĩ Minh-Kỏ mà hỏ i.

Chúng tôi băng ngang đỏỏ ng Yersin là đỏ n hỏ Xuân Hỏỏ ng. Tỏ đó men bỏ hỏ , theo đỏỏ ng bà Huyỏ n thanh Quan chúng tôi đi ngỏỏ c lên đỏ u hỏ . Nhìn lên quỏ đỏ i trỏỏ c mỏ t là các dinh cỏ a bỏ n tỏỏ ng đang bỏ quỏ n thúc lúc đó là: Mai-Xuân-Kim-Đính. Xa xa là ngỏ n tháp cỏ a trỏỏ ng Lycee Yersin màu xám (nay là trỏỏ ng cao đỏỏ ng sỏ phỏ m thành phỏ) chúng tôi băng qua mỏ t cây cỏ u nhỏ (chỏ suỏ i Đỏ Lò ch đang đỏ nỏỏ c vào hỏ Xuân Hỏỏ ng) rỏ i đi thỏ ng đỏ n vỏỏ n hoa thành phỏ . Theo lỏ i kỏ cỏ a nhân viên, ỏ đây hỏ trỏ ng bày nhiỏ u loỏ i hoa đỏỏ c trỏ ng tỏ i Đà-Lỏ t nhỏ hoa hỏ ng, hoa Lys, hoa Lay-ỏ n, hoa cỏ m tú cỏ u ,hoa bỏ t tỏ ,hoa hỏỏ ng đỏỏ ng..... Hỏ còn đỏ n chúng tôi đỏ n 1 khu toàn là hoa lan đỏỏ c nhỏ p tỏ nỏỏ c ngoài, nhân giỏ ng trỏ ng tỏ i đây nhỏ các chi lan Kỏ m, lan Hoàng thỏ o, lan Hải, lan Hoàng hỏ u..... tỏ t cỏ trên 300 giỏ ng.

Rỏ i vỏỏ n hoa chúng tôi theo đỏỏ ng Trỏ n nhân Tông, đỏỏ i chân đỏ i Cỏ đi qua mỏ t cỏ sỏ cỏ a Viỏ n Đỏ i Hỏ c Đà-Lỏ t (Nay là Trỏỏ ng Đỏ i hỏ c tỏ i chỏ c) rỏ i đỏ n Viỏ n Đỏ i hỏ c Đà-Lỏ t vỏ i phân khoa Chính trỏ kinh doanh nỏ i tiỏ ng. Chúng tôi tiỏ p tỏ c đi theo con đỏỏ ng Đính tiên Hoàng, chỏ y sát chân đỏ i Cỏ (Nay là Dalat Palace Golf Club) qua trỏỏ ng tiỏ u hỏ c Nguyỏ n- Trỏ i là di ngang phía sau khu đỏ t cỏ a trỏỏ ng Bỏ thỏ Xuân. Chúng tôi tìm đỏ n Giáo Hoàng Hỏ c Viỏ n. Vô tình tôi gỏ p đỏỏ c thỏ Hỏ i Dòng Chúa Cỏ u Thỏ Nha-trang đang theo hỏ c mỏ t khóa Thỏ n hỏ c tỏ i đây. Vì là chỏ thân tình Thỏ đỏ n lên giỏ i thiỏ u vỏ i cha Viỏ n Trỏỏ ng,Ngỏ i giỏ chúng tôi lỏ i ỏ n cỏ m trỏ a nay vỏ i thỏ Hỏ i. Thỏ t là tiỏ n thoỏ i lỏỏ ng nan, song tiỏ n thì nghe có lý hỏ n, vì cuỏ c bỏ mỏ y tiỏ ng đỏỏ ng hỏ phỏ cỏ râu, tô phỏ hỏ i sáng biỏ n di đỏ u không biỏ t, nên chỏ YES lúc này là tỏ nên sỏ đỏ ng. Hôm đó, chỏ biỏ t Lỏ quan thỏ cỏ a Cha hay thỏ nào mà Hỏ c viỏ n lỏ i đỏ i món Thỏ nỏ u bia, ỏ n kèm bánh mì nóng và chai rỏỏ u Tây đỏ bày sỏ n trên bàn khách.

Bỏ a trỏ a vỏ a song chúng tôi ra phòng khách ngỏ i hàn huyên,tỏ m sỏ vỏ i thỏ Hỏ i. Đỏ o tôi còn hỏ c quân sỏ tỏ i Nha-Trang, chiỏ u cuỏ i tuỏ n ra cỏ ng Long Vân là nhà gia đĩnh Bỏ Mỏ cỏ a thỏ y ỏ đỏỏ ng Hùng Vỏỏ ng gỏ n đó, tôi đỏ n mỏỏ n chiỏ c xe Mini Vespa lỏỏ n lòng vòng ngoài phỏ ... chuyỏ n vắn, chúng tôi chào thỏ rồi đi lên đỏ i Cỏ. Thỏ i đó Đỏ i Cỏ hỏ đỏ tỏ nhiên, trông rỏ t hoang sỏ . Nó là mỏ t đỏ a danh hỏ n là mỏ t danh lam thỏ ng cỏ nh. Nỏ i tên đỏ i Cỏ tôi nhỏ thỏ ng Hà khỏ trong bỏ n tôi nó giỏ i nghĩa thỏ này:

-Có thò mà tòi bay không biò t,khi lên đò i cù tao thò y các cò p tình nhân, có lò vì Trò i lò nh, ngò i trên đò i gió thò i còn mò nh hò n, ròi hò cò rúc vào nách nhau. Tao hò i tòi mà y, hò không Cù léc nhau,thì còn làm gì?

Nên ngò i ta mòi đò t tên là đò i Cù chò ! Vì vò y mòi t mình đò ng có lên đó, mòi t là không có ai quò n cho mình cù léc, hai là đò ng làm phiò n thiên hò đang bò n...Cù! (cái này lò i phò i hò i ngò i Đà-lò t-xin miò n bàn).

Tiò p tiò c cuò c hành trình, tòi tôi tìm đò n Trò ng Don Bosco vì nghe nói trò ng mòi khánh thành tuò n trò c, trò ng khang trang, ròi ng ròi. Nhò t là Trung Tâm đò y Nghò , đò y đò tiò n nghi và hò n đò i. Sau đó chúng tôi đi tòi t vò chò Hòa Bình tìm mòi t quán cà phê ngò i nghe nhò c đò n tòi mòi chò u vò .

Sáng thò hai cò toán 12 thò ng lên trình đò n thì Trò ng cho biò t đang chò lò nh trên, vì nhà trò ng chò a bao giò nhò n SVSQ vào hò c. Ròi liên lò c tòi lui, kò t quò cuò i cùng là mòi y ngày sau chúng tôi phò i trò vò Sài gòn. Hò i đó chò a có bài-Tình yêu nhò bóng mây-cò a nhò c sĩ Song Ngò c. Nò u có tôi sò sò a lò i hát ròi ng:

-Ngày mai tôi sò xa Đà-Lò t, thành phò này xin trò lò i cho.....ai?

Vì lúc đó chân lò t, chân ráo mòi đò n Đà-Lò t chò a đò c mòi t tuò n, còn ngò ngáo nhò Mán ra tòi nh thì có em má đò , môi hò ng nào đâu đò ... trò lò i cho Em! Đà-Lò t lò i biò t bao giò gò p lò i???

GHI CHÚ:

-Thân tòi ng 12 chàng Ngò lâm cùng lên Đà-Lò t năm 1973.

-Thân tòi ng nhò ng bò n là -Ngò i Đà-Lò t- và nhò ng ai chò a mòi t lò n đò n Thành Phò này.

-Nhò ng đò u (?) có nghĩa là nhò các bò n ò Đà Lò t nhò c dùm nhò ng cái tên, đò a danh cho chính xác. ò cái tuò i này bò nhò mà không có vò n đò mòi là chuyò n Lò a!

Mong các bò n thông cò m.

Thành thò t cò m ò n

DZUNGUYEN 72 C

